

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacției.

Concure, inserțiuni și taxele de abonament se simit administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECĂ.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

In preajma congresului național-bisericesc.

P. S. S. dl episcop Ioan I. Papp, carele în ordinea ancianității conduce afacerile metropoliei în sedisvacanță, cu d. 11/24 iunie a convocat pe duminică, 17/31 iulie a. c., congresul ordinar al metropoliei noastre, iar pe 23 iulie (5 august) congresul electoral.

Cea mai înaltă problemă a congresului ordinar, va fi îndrumarea în noua situație creată de războiu, pentru îngrijirea celor sufletești. Toate confesiunile așa fac, nici noi nu putem lipsi dela datoria noastră. Biruința armelor va consolida temeliile statului, biruința păcii trebuie să consolideze temeliile bisericii, dacă vom fi la înălțimea misiunii noastre. Instituțiunile culturale și umanitare trebuie să redea credincioșilor liniștea sufletească, ca precondițiune pentru o renaștere sufletească, o întărire a credinței, că: nihil sine Deo. Concentrarea lucrărilor la aceasta operă de renoire sufletească, va fi și pentru cei ce acum au intrat întâi dată în cea mai înaltă corporațiune bisericească o arătare, că sfânt este locul unde pășesc, iar noului metropolit manifestațiunea credinței vii a bisericii, pe care poate zidi viitorul bisericii și sie-și să-și facă pedestal pentru monument neperitor. În sinoadele eparhiale de estimp s'au manifestat deja acest spirit apostolic, fie că el să se desfășure în toată splendoarea lui în actele și faptele congresului zilelor noastre.

Din lupta noastră de existență s'a desprins sinteza: prin noi înșine. Un adevăr vecinic existent, numai formula e nouă la noi. Marele Andreiu, ne-a dat forma în care să ne manifestăm acest adevăr fundamental al existenței noastre, constituția cea mai largă ce se poate concordă cu principiul unității bisericești.

În virtutea acestei constituții, congresul acesta întregit cu membri ad hoc depe teritoriul arhidiecezei va avea se aleagă în 23 iulie (5 august) și metropolit în scaunul devenit vacant prin trecerea la cele eterne a metropolitului de pie memorie Ioan Meșianu.

Sunt nedumeriri, că acest congres n'ar fi expresia obștei credincioșilor, care e dusă pe câmpul de războiu. Nesmintit, că alegerile n'au fost ideale în lipsa totalității alegătorilor. Dar

autonomia bisericii e legată de terminul prescris a dispoziției Statutului organic relativ la îndeplinirea scaunului metropolitan, obligator pentru noi, și așa a trebuit să se facă alegerile congresuale. Așa ne-a fost soarta, de a mai purta și aceasta cruce a grijilor, pe lângă povara mare a grijilor de războiu, căci de, nu noi suntem stăpâni peste vremuri, ci vremurile sunt stăpâne peste noi.

Înțelepciunea vieții ne zice: nu iubă în fericire și nu desnădăjdu în nenorocire. Acum suntem în plinul nenorocirilor, acum e vremea a nu cădea cu sufletul în desnădăjduiri, ci mai vartos a-l înălța la credința, că Dumnezeu este și peste vremuri, El ne va scoate și de sub popolul lor de astăzi, precum întotdeauna ne-a scos.

În 23 iulie (5 august) se vor întruni în Sibiu ca la 120 bărbați se îndeplinească scaunul metropolitan, întocmai cum acum sunt aproape 1900 de ani decând s'au întrunit în Ierusalim 120 de bărbați, în primul sinod electoral al bisericii, când a ales pe Matia de apostol. Marele Șaguna a ținut ca și numărul electorilor apostolești să-l susțină în constituția bisericii române, de aceea a instituit congresul electoral din 120 membri.

Idealul alegerilor bisericești îl aflăm în Faptele apostolești, descris de evangelistul Luca așa: S'au pus doi candidați, s'a înălțat rugăciunea: Tu Doamne, carele ști inimile tuturor, arată pe care dintre acești doi ai ales, după care au dat sorți și a căzut soarta pe Matia; și s'a numărat între cei unsprezece apostoli.

Astăzi nu mai sunt acele stări ideale. Chiar și pe timpul apostolilor vedem conturbată acea armonie ideală a primului sinod electoral de spiritul de partid. Iată ce scrie apostolul Pavel Corintenilor divizați pe aderența personală a celor trei bărbați înainte stătători obștei, a apostolului Pavel și Petru și a popularului misionar Apollo: Iar vă rog fraților, prin numele Domnului nostru I. Hristos, ca toți să ziceți aceeași și să nu fie între voi desbinări, ci să fiți învoiți cu același gând și părere. Și zic aceasta, pentru că fiecare dintre voi zice: eu sunt a lui Pavel, și eu a lui Apollo, și eu a lui Chefa, și eu a lui Hristos. Împărțit este Hristos! Nu cumva Pavel fu restignit pentru

voi? Sau în numele lui Pavel ați fost botezați?... Deci ce este Apollo și ce este Hristos.

Așa zicem și noi celor astăzi divizați, ca în congresul de mâne să se împreune în numele lui Hristos. El carele ne-a încredințat, că de câteori vor fi adunați doi sau trei în numele Lui, va fi în mijlocul lor, va arăta, că pe care să aleagă de a duce la liman naia lui Hristos, — care este biserica, — peste marea furtunoasă a zilelor noastre.

Isuse Hristoase, iată în curând se adună la Sibiiu »ca la 120 bărbați« în numele Tau, rugămu-ne Ție, fii în mijlocul lor și dă-le lor duhul înțelegerii, la rezolvarea problemei mari ce-asteaptă.

Creșterea fetițelor noastre pe sate.

(In atențiunea Veneratului Consistor).

O problemă care ar trebui să ne preocupe cu toată seriozitatea ar fi și ameliorarea creșterii fetițelor pe sate. Regimul casei îl are în mână femeia, dela duhul ei, dela cultura ei depinde sănătatea și fericirea întregii familii. Mentalitatea noastră greoaie s'a oprit la admirarea frazelor frumoase și nu a încercat și nu încearcă să pătrundă lucrurile la rădăcină. Femeile noastre din popor ar putea fi un neprețuibil factor cultural, dacă ne-am îngrijit cum se cade de creșterea lor. Școala noastră populară în actuala ei organizațiune ofera foarte puțină *cultură practică* mamelor de mâne, le pregătește foarte slab pentru chemarea lor atât de însemnată de mai târziu. Cine petrece la sate timp mai îndelungat și are un dar de observare cât de mititel, se poate convinge, că în ce incultură trăește femeia noastră din popor. Cunoștințele și unele apucături bine însușite în școală, după vre-o câțiva ani se șterg aproape fără urmă și la cele mai bune eleve și acestea se adoptează mediului stricat după toată rânduiala. Te apucă o adevărată jale când te gândești cum prospecciază sufletul femeii noastre din popor. Vrăjitorile ticăloase și astăzi au cea mai mare trecere înaintea lor. Fieștecare zi din săptămână își are meteahna sa deosebită pentru care nu este ertat să lucră, ci să șezi și să vorbești vorbe netrebnice. Fieștecare pas, fieștecare act din viață e adus în legătură cu vre-o zicală superstițioasă. Ce groaznice idei au femeile noastre despre igiena deși regulile principale ale acesteia ar trebui să le aibă în degetul cel mic. Și astăzi mai avem destule femei, cari sunt pe deplin convinse, că umflăturile dela grumaz se pot vindeca cu următoarea zicală:

Cocoșii cântară

Gâlcii săcară.

Învățătoarele zeloase ale tinerelor în toate grozăveniile sunt cele bătrâne, cari nu au văzut școala în tinerețele lor nici pe dinafară. Puterea bătrânelor asupra femeilor tinere o mai mărește și părerea curioasă a poporului nostru despre bătrâneță. La noi a îmbătrâni e un merit și cu bătrâneță, — urmeze aceasta unei tinerețe netrebnice și seci, — ești autoritate inapelabilă. Sunt nenumărate cazurile, când femeile noastre cu școală și cu o leacă de creștere ajung în conflict cu bătrânele, care la urma urmei totuși rămân învingătoare cu părerile lor ruginite și păcătoase. Să citez numai un mic caz real din cele multe și nenumărate. În casa cutărui țaran de al nostru e scandal familiar, liniștea casei e conturbată din temelii. Interesându-mă aflu, că întreaga vijelie familiară s'a născut dintr'un fapt al noiei. Anume aceasta a învățat la școală, că fieștecare membru al familiei trebuie să aibă o farfurie separată din care să mănânce bucatele, pe când soacra ținea la obiceiul strămoșesc și atât de nesănătos, ca toți să mănânce din acelaș blid și să beie apă din acelaș ulcior.

Lung și trist este pomelnicul părerilor și apucăturilor greșite de care suferă femeia noastră din popor și noi nu simțim nici astăzi în toată mărimea lor, urmările acestora. Pe noi ne-a încântat desteritatea mânie la femeia noastră din popor, când am văzut țesăturile ei ne-am îmbetat, necugetându-ne, că în ce întunecime zace sufletul ei, cât e de stăpânit de superstiție și neștiință. Cât de puțin știu fetițele noastre de pe sate, când iasă din școală despre *legumărit, fiert, igienă, creșterea copiilor*, va să zică chiar despre acele lucruri, cari vor forma mai târziu principalele lor ocupațiuni și unde ele ca mame ar putea să desvoalte cea mai binefăcătoare activitate. Să nu ni-se obiecționeze, că toate aceste ramuri de cunoștințe se propun în școala populară. E adevărat, că se propun așa *de teoretic și sumaric*, încât fetițele nu se prea pot folosi în viață de astfel de cunoștințe. Nici nu poftim noi să se ocupe școala noastră populară mai cu dinadinsul cu cultura specială a genului feminin, pentru că nu i-se poate. Școala noastră populară până în ziua de astăzi nu are idealul să pregătească oameni pentru viață, ci să execute planul de învățământ.

Mama dă copilului nu numai viața *trupească*, ci și pe cea *sufletească*. Mama iubește mai mult copilul, mama petrece încontinuu cu copilul, dânsa îi altuește în suflet toate însușirile, mama este sămănătorul, care are puterea să samene grâu curat ori neghină în sufletul copilului. Mama face din copil un om sănătos ori bolnav, mama dă neamului oameni buni sau oameni de muncă și lenoși. Mama poate fi blăstămul, ori binecu-

vântarea neamului. Și totuși noi ce puțin pond am pus pe cultura mamelor. Dacă alte neamuri au bărbați și femei de muncă și superiori în toată privința, cauza e, că au mame mai bune.

Școala noastră poporală par'că toarnă apă în ciur, munca de acolo, în cele mai multe cazuri, par'că s'a făcut degeaba. Copilașii și fetițele după 6 ani de studiu nu s'au făcut nici mai cumiți, nici mai buni, pentru că mama neavând cultură, nu stă în ajutorul școlii. Prin incultura mamelor noastre am ajuns, că am pierdut însușirile bune strămoșești și nu putem să ne înțelegem binefacerile culturii moderne. Acolo unde mamele sunt cu inima la loc și sunt provăzute bine cu toate cunoștințele necesare chemării lor, acolo și copiii trebuie să fie mai cultivați și mai fericiți. Superstiția și ignoranța numai așa le putem isgoni din poporul nostru, dacă mai întâiu aceste boale urite, le ștergem din sufletul femeii din popor. Prin cultura mamelor vom ajunge la cultura neamului.

Când femeia noastră din popor va fi descătusată din lanțurile superstiției și a ignoranței și se va pricepe bine la chemarea ei de mamă, atunci și biserica și școala vor putea să-și ajungă scopul. Religiozitatea și cultura vor avea pe cel mai puternic sprijinitor, care răspunde la numele frumos de mamă.

Să pornim la munca binecuvântată de a împărtași fetițele noastre de pe sate, viitoarele mame, cu cunoștințele practice și necesare chemării lor atât de frumoasă și însemnată.

Să înființăm pe satele noastre un așa numit *curs practic*, care se va ține în lunile de iarnă cu fetițele eșite din școală și la acest curs să li-se vorbească fetițelor despre legumărit, fier, igienă, creșterea copiilor etc. Învățătoare potrivite pentru aceste cursuri avem destule. Atâtea văduve de preoți, învățători și de alți intelectuali de ai noștri avem, cari își tânjesc zilele pe la orașe. Ce binevenită ocaziune ar fi pentru d-zele acestea să-și ușureze greutățile traiului și cunoștințele lor adunate o viață întreagă să le samene în inimile fragede ale fetițelor dela sate. Avem văduve destule și războiul ni-le va spori și mai tare, deci cât de bine ne-am putea îngriji de ele pe calea aceasta și ce operă culturală de mare însemnatate am săvârși în popor.

Cursurile practice ar fi o modalitate de a ridică cultura femeilor noastre din popor, dar mai sunt și alte mijloace. Ce bine ar fi, dacă doamnele noastre dela oraș, în loc să șadă în cafenea, ori să poarte numai grija luxului, ar face din când în când excursii culturale la sate. Cât s'ar bucură sătenii și sătencile noastre și cu câtă cinste ar primi doamnele, cari fără alai și fără mult șgomot ar veni la sate și ar stă o oră,

două de vorbă cu surorile lor în port național. Câte obiceiuri rele nu ar putea să stărpească din popor damele noastre, convenind din când în când cu sătencile noastre și căutându-le casele. Să ne desvătăm de obiceiul urit de a pune toată munca culturală în sarcina preoților și învățătorilor noștri și noi cei dela oraș să dormim somnul morții.

Orice s'ar zice, la noi e încă foarte mult *egiptenism* în viața publică. Frația și dragostea unul față de altul, trebuie să o dovedim în realitate, nu pe hârtie. Azi încă lipsește legătura vie între părinți și fii, azi la noi sub cultură, se înțelege maimușăria străinilor și nu munca încontinuu de a se lumina și a lumina.

N. Gâză.

Din actele congresului național.

Măritul congres național-bisericesc, care se va întruni duminică, în 30 iulie n. în sesiune ordinară în Sibiu, îi vor fi prezentate următoarele rapoarte amânunțite din partea Consistorului mitropolitan:

Raportul Consistorului plenar.

Mărit Congres! Consistorul mitropolitan, din ședință plenară, cu tot respectul înaintează raportul general în care, în vremurile grele ce ne încearcă și ce privesc la §-ul 98 din Statutul organic, ne mărginim a releva numai întâmplările și momentele mai marcante petrecute în viața publică a bisericii noastre mitropolitane în cursul periodului dela întrunirea Congresului din anul 1912 încoace:

1. Între multe alte pierderi suferite în cursul periodului expunem aici numai pierderile mai simțitoare ce ne-au atins mai de-aproape, anume:

Despre pierderea catastrofală îndurată prin moartea binemeritatului și distinsului nostru arhiepiscop și mitropolit Ioan Mețianu, întâmplată la 21 ianuarie (3 februarie) a. c. urmează raport deosebit.

În 31 octombrie st. n. 1912, a decedat în Budapesta valorosul și binemeritul bărbat al bisericii Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, fost asesor ordinar în senatul școlar la acest Consistor, membru în direcțiunea congresuală și în alte corporațiuni ale bisericii noastre. Despre lăsământul fericitului urmează raport separat.

Moartea nemiloasă, la 12/25 ianuarie a. c., a mai răpit din sânul bărbaților de valoare ai bisericii noastre pe valorosul membru al clerului monahal, Augustin Hamsea, arhimandrit, Igumenul (prepozitul) mănăstirii Hodoș-Bodrog, fost asesor ordinar în senatul bisericesc la acest Consistor, membru în delegațiunea congresuală și în toate corporațiunile bisericii noastre.

În 10 decembrie 1914 a mai trecut la viața vecinică valorosul membru și credincios fiul al bisericii George Serb, consilier aulic, fost membru suplent în senatul școlar la acest Consistor.

2. Ca un eveniment istoric ținem a releva la acest loc atentatul josnic și îngrozitor, săvârșit la 28 iunie st. n. 7914 în Sarajevo (Bosnia), față de alteța Sa Arhiducele și moștenitorul de tron Francisc Ferdinand, căzând jertă atât dânsul cât și nobila sa soție Sofia Chotec, care l-a petrecut în călătorie, rămânând în

adânc doliu atât întristata familie, cât și întreaga monarhie.

Despre această catastrofă primind știrea telegrafică dela domnul ministru de culte și instrucțiune publică, de loc în 29 iunie 1914, am adresat pe calea cancelariei de cabinet Majestății Sale telegramă de condolență de conținutul următor:

„Pentru catastrofa deprimătoare urmată asupra Majestății Sale domnitorului nostru, a Înaltei Sale familii și asupra întregii monarhii, prin atentatul josnic săvârșit față de alteța Sa Arhiducele moștenitor de tron Francisc Ferdinand, cauzând moartea tragică a alteței Sale și a nobilei sale soții Sofia Chotec, în numele episcopatului și a credincioșilor bisericii mitropolitane gr.-or. române din Ungaria și Transilvania, dau expresiune omagială de profundă și dureroasă condolență. Ioan Mețianu, arhiepiscop și metropolit“.

La aceasta, în ziua următoare, 30 iulie a urmat următorul răspuns:

Excelenței Sale domnului Ioan Mețianu, consilier intim, arhiepiscop-metropolit.

„Majestatea Sa ces. și reg. apostolică, s'a îndurat preagratios a primi cu mulțumită exprimarea de condolență a Excelenței Tale în numele episcopatului și a credincioșilor bisericii mitropolitane gr.-or. române din Ungaria și Transilvania. La mandat preînalt: Daruváry“.

Aceasta s'a notificat Domnului Ministru de culte și instrucțiune publică și s'a comunicat Consistoarelor eparhiale.

Întorcându-se cercetare în contra fapturilor s'au aflat indicii, că aceștia au fost puși la cale de o conjurațiune pornită din statul vecin, Serbia.

După ce satisfacția pretinsă din partea statului nostru s'a denegat la 28 iulie 1914, a urmat întreruperea legăturilor diplomatice, ultimatul cără ștatul vecin Serbia și mobilizarea generală. De aici a izbucnit războiul monstruos deslănțuit aproape peste întreg continentul, între statele mai de seamă grupate în două tabere dușmănoase.

De loc, după anunțarea mobilizării, credincioșii bisericii noastre din mitropolie, obligați la serviciu militar, cu însuflețire, fără nici o rezervă și cu adevărată abnegațiune au dat ascultare glasului de chemare al Majestății Sale Preabunului nostru Monarh, iar credincioșii rămași acasă pe toată linia și pe toate terenurile au stărunit a se achita cu credință de datorințele patriotice față de tron și patrie.

3. Ca un eveniment de actualitate istorică pentru analele bisericii noastre, ținem a remarcă, că în 24 decembrie 1914 împlinindu-se 50 de ani dela datul decretului preînalt privitor la reînființarea mitropoliei noastre ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, din partea Consistorului mitropolitan s'a adresat Preagratiosului nostru împărat și Rege apostolic următoarea telegramă de mulțumită:

„Cancelariei de cabinet a Majestății Sale cesaro și apostolică-regale în Viena.“

În ziua aniversară a cincizecua dela înființarea mitropoliei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania, Consistorul își exprimă omagială recunoștință față de Majestatea Sa pentru sprijinul eficace și părintescă îngrijire manifestată prin prainalta hotărîre dată în 24 decembrie 1864, cu privire la reînființarea mitropoliei noastre, asigurând pe Majestatea Sa despre credința recunoscătoare și plină de grațitudine a credincioșilor bisericii noastre“.

La telegrama aceasta în ziua următoare, 25 decembrie 1914, a sosit răspunsul următor:

„Excelenței Sale Ioan Mețianu, arhiepiscop și metropolit în Sibiu.“

Majestatea Sa cesaro și apostolică regală a primit cu vie satisfacție omagiile exprimate prin Excelența Voastră ale Consistorului mitropolitan gr.-oriental român din prilejul aniversării a cincizecua dela înființarea mitropoliei din Ungaria și Transilvania, precum și asigurarea despre alipirea credincioșilor bisericii. Această nouă manifestare a credinței probate (kiprobált hűségük) Majestatea Sa s'a îndurat preagratios a o primi cu exprimarea cordialei mulțămiri. La mandat preînalt: Daruváry“.

În legătură cu acest act, între împrejurările grele în cari am ajuns din pricina războiului monarhal, s'a luat încă următoarea hotărîre:

„Consistorul mitropolitan, ca senat bisericesc, întrunit în ședința extraordinară în ziua când se împlinesc 50 de ani dela reînființarea mitropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, își îndreaptă plin de evlavie cugetul său spre nemuritorul metropolit Andreiu Șaguna și spre toți contemporanii lui, cari au luptat cu credință ferbinte și cu entuziasm neînfrănat pentru reînființarea acestei mitropolii, binecuvântă memoria lor și înaltă rugăciune de mulțumită cătră părintele luminilor dela care vine toată darea cea bună și tot darul desăvârșit, privește cu încredere la viitoarea dezvoltare a bisericii ortodoxe române având ca anghiră tare nădejdea, că precum a dat milostivul Dumnezeu poporul nostru, limbei și culturii lui naționale liman de mântuire la adăpostul sfintei noastre biserici în trecut, tot așa îl va învrednici Alotputernicul și în viitor pe acest popor dreptcredincios să afle nu numai scut și și acoperământ vieții sale sufletești sub aripile ocrotitoare ale acestei sfinte mitropolii, ci și o pârghie spre progresul cultural și spre înălțarea continuă cătră idealul vieții creștinești“.

Pe lângă comunicarea acestui conclud s'a dat circular cătră toate Consistoriile eparhiale, ca să îndrume preoțimea submanuată, să rostească rugăciuni de mulțumită în biserici și să predice poporului despre însemnătatea reînființării mitropoliei noastre ortodoxe române din patrie.

Privitor la convocarea Congresului actual, după ce mandatul deputaților aleși pe periodul trecut pentru Congresul ținut în anul 1912 a expirat la 1 octombrie 1914, conform concludului normativ congresual Nr. 142 din 1886, avea să se facă în lunile octombrie—decembrie 1914, iar congresul ordinar actual să se întrunească la 1/14 octombrie 1915. În aceasta afacere însă Consistorul mitropolitan întrunit în ședința plenară la 20 august 1914, sub Nrul 394 M., în fața forței majore sub presiunea stărilor excepționale pricinuite de îngrozitorul război, a luat următorul conclud:

„Având în vedere, că în urmarea războiului declarat în 28 iulie st. n. a. c., în temeiul articolului LXIII din 1912, de-odată cu mobilizarea generală ordonată în 4 august a. c., s'a introdus „statul marțial“ și că în starea excepțională actuală, afară de adunările municipale, sunt oprite toate alte întruniri și adunări, în urmarea căreia alegerile deputaților congresuali sub durata acestei stări excepționale nu sunt admisibile, de aceea: se încredințează înaltului președiu, după ridicarea stării excepționale și restabilirea raporturilor normale, a lua măsurile prevăzute în concludul congresual și în §-ul 1 al regulamentului pri-

ditor la alegerile deputaților congresuali pe noul perioadă următor“.

În cursul anului neschimbându-se raporturile, Consistorului mitropolitan întrunit iarăși în ședință plenară la 21 august 1915 sub Nr. 274 M. 1915, la raportul prezidiului a luat următorul conclud:

„Raportul prezidiului referitor la executarea concludului Consistorului mitropolitan Nr. 394/3 din 20 august 1914, în afacerea publicării alegerilor deputaților la Congresul național-bisericesc pe perioada anilor 1915, 1916 și 1917 și la convocarea aceluia Congres pe ziua de 1 octombrie 1915 se ia la cunoștință și având în vedere faptul, că stările excepționale cari au provocat și justificat acel conclud prezistă și acum, prezidiul este invitat, ca la timpul oportun să convoace ședință plenară a Consistorului mitropolitan în scopul luării dispozițiilor necesare pentru publicarea alegerilor deputaților la Congresul național-bisericesc și convocarea aceluia Congres.

Până la constituirea noului Consistor mitropolitan prin fiitorul Congres național-bisericesc, funcționează în deplină vigoare de drept Consistorul mitropolitan actual în cadrele bugetului din perioada expirat. Totodată până la convocarea și constituirea noului Congres național-bisericesc rămân în vigoare mandatele deputaților congresuali din perioada expirat și la caz de necesitate Consistorul mitropolitan va face pașii de lipsă pentru a convoca la ședință pe deputații actuali ai Congresului național-bisericesc“.

Deși stările excepționale nu numai că nu s'au schimbat mai spre bine, ci situația s'a mai agravat, totuși, urmând moartea fericitului arhiepiscop-mitropolit, Consistorul mitropolitan întrunit în ședință plenară la 27—28 ianuarie (9—10 februarie) a. c., având în vedere dispozițiile din §§ 155—156 ai „Statutului organic“ și cu privire la § 150 a Statutului, cu majoritate de voturi a decretat efectuarea alegerilor deputaților pentru congresul ordinar pe perioada 1/14 octombrie 1914—1/14 octombrie 1917 și totodată, în legătură cu aceasta, în arhidieceză și alegerea deputaților „ad hoc“ pentru congresul electoral.

În legătură cu aceasta, pentru întrunirea Congresului ordinar, s'a fixat ziua de 17/30 iulie a. c., iară pentru întrunirea Congresului electoral în scopul alegerii de mitropolit pe 23 iulie (5 august) a. c. Anunțarea convocării Congresului la Majestatea Sa, s'a încredințat prezidiului.

Conform concludului premis s'a dat circular către toate Consistoriile, amăsurat regulamentul congresual.

Anunțarea convocării atât a Congresului ordinar, cât și a celui electoral s'a făcut la 21 martie (3 aprilie) a. c., Nr. 66 M., și s'a înaintat înaltului guvern la 23 Martie (5 aprilie) a. c. La aceasta a urmat scrișoarea Domnului Ministru de culte și instrucțiune publică din 9 iunie st. n. a. c., Nr. 66014/916 IV., prin care nea comunicat, că Majestatea Sa ces. și re. apostolică, prin rezoluțiunea preînaltă din 26 Maiu st. n. a. c., s'a îndurat preagrațios a lua act fără nici o rezervă de convocare Congresului ordinar pe 17/30 iulie a. c. și zilele următoare, și a Congresului electoral pentru alegerea mitropolitului pe 23 Iulie (5 August) a. c.

Actele despre alegările efectuate urmează pe lângă raport deosebit.

În legătură cu această afacere ținem a remarcă, că în eparhia (dieceza) Caransebeșului, a cărei teritor de loc la începutul războiului a fost declarat de teritor extern războinic, în urmarea stărilor excepționale

pricinuite de războinul mondial, cu expirarea perioadei trecut nu s'au putut ține la alegerile pentru sinodul eparhial și astfel în anul 1914 nu s'au întrunit Sinodul eparhial, organele diecezane au rămas în funcțiune până în anul curent, când s'au făcut alegerile și s'a întrunit Sinodul.

5. Concluzele luate în Congresul național-bisericesc ținut în anul 1912 au fost publicate și executate conform concludului normativ congresual. Asesorii ordinari aleși în Consistorul mitropolitan la timpul său au intrat în funcțiune.

În special relevăm aici, că Regulamentul pentru procedura judecătorească în cauzele matrimoniale, votat prin concludul Nr. 95 din 1912, rețipărit și broșat separat, împreună cu instrucțiunea dată de Consistorul mitropolitan cu datul 25 august 1895, Nr. 138 M., cu privire la procedura ce au a urmă organele, respective preoții și poporul dreptcredincios al bisericii gr-or. române din provincia mitropolitană, față de reformele politico-bisericești, s'a trimis în exemplare redate pe calea Consistoriilor eparhiale pentru toate organele bisericești din Mitropolie.

Iară privitor la executarea Normativului pentru regularea funcționării organelor protopresbiterale, votat prin concludul congresual Nr. 68 din 1912, comunicat în broșură separată, au fost îndrumate Consistoriile eparhiale, conform §-ului 40 din „Statutul organic“, a elabora un proiect de Regalament special pentru alegerea membrilor sinodului protopresbiteral și a-l supune sinoadelor eparhiale competente pentru aprobare.

6. În afacerea de controversă pricinuită prin ordinul ministerial de datul 23 octombrie 1908, Nr. 106276, în privința limbei de catehizare a elevilor aparținători bisericii noastre ortodoxe române din școlile și institutele de învățământ cari nu aparțin jurisdicției bisericii, din partea Consistorului mitropolitan, aflându-se, că la remonstrațiunile înaintate din nou la Înaltul guvern nu urmează nici o rezoluție, cu datul 3 ianuarie 1914, Nr. 476/913 M., a fost înaintată o nouă reprezentațiune la Domnul Ministru de culte și instrucțiune publică, în care c'a solicitat rezolvirea remonstrațiunilor bisericii noastre în această afacere de mare importanță. La acest urzoriu a urmat în 25 aprilie 1914, Nr. 1797/1914 Pres., rezoluția actualului Domn Ministru de culte și instrucțiune publică, prin care ridicând din valoare ordișul jignitor și vătămător al antecesurului său de datul 23 octombrie 1908, Nr. 106276, pe temeiul nexului strâns între catehizare și vieșă sufletească, se declară învoit, ca catehizarea elevilor și propunerea religiunii la toate școlile și institutele de învățământ din patrie să se țină și să facă în limba maternă a acelora. Această dispoziție prin un ordin ulterior a fost extinsă și asupra școlilor de repetiție.

Față de rezoluția principală indicată mai sus a Domnului Ministru de culte și instrucțiune publică, Consistorul mitropolitan întrunit în ședință plenară la 20 august (2 septembrie) 1914 a luat următorul conclud:

„Acest Consistor mitropolitan, luând act de rezoluția ministerială, și față de aceasta, în deplin acord cu concluzele anterioare, enunță că dreptul a delibera asupra limbei de catehizare și propunere a religiunii pentru elevii bisericii noastre gr-or. române din mitropolie este exclusiv al bisericii, chemată și îndreptățită, a prevede catehizarea, și în virtutea acestui drept declară din nou, că catehizarea și propunerea religiunii elevilor bisericii noastre dela institutele de învățământ de orice categorie, este admisibilă numai în limba rituală a bisericii“.

7. După ce am primit unele declarațiuni din partea Inaltului guvern, că s'ar face pregătiri pentru revizuirea legilor școlare și chiar punându-se în vedere modificarea favorabilă a legilor școlare, așa aflând timpul potrivit față de legea școlară, articolul XXVII 1907, pe temeiul datelor și materialului transpus din senatul școlar, din partea Consistorului mitropolitan sub Nr. 295/914 M., în numele bisericii ortodoxe române din patrie s'a înaintat către Domnul Ministru de culte și instrucțiune publică o reprezentățiune, în care arătând în detaliu și motivat toate dispozițiile jignitoare și vătămoare a legii școlare sub citate, s'a cerut cu insistență ridicarea din valoare și schimbarea favorabilă a aceluia.

De sine înțeles, că după izbucnirea războiului actual fiind restrânsă funcțiunea organelor și autorităților de stat precum și a parlamentului, la această reprezentățiune a bisericii noastre n'a putut încă urmări nici o rezoluțiune, ceea ce se poate aștepta numai după restabilirea păcii și după ce organele statului și parlamentul își vor putea reîncepe funcționarea normală și regulă.

Reprezentățiunea înaintată către Inaltul guvern în această afacere importantă ne luăm voie a o alătură sub % în copie la acest raport, spre scopul, ca luându-se act de aceasta, să se retipărească a adnexa la protocolul congresual, fiind de actualitate publică.

8. În afacerea ameliorării dotației preoților noștri din mitropolie, Consistorul mitropolitan, amăsurat concluzului congresual Nr. 41 din 1912, a continuat demersurile pentru ameliorarea dotațiunii preoților și anume: deputățiunea anunțată și instituită sub conducerea preavenerabilului fericit arhiepiscop și mitropolit Ioan Meșian, din episcopii sufragani Ioan I. Papp al Aradului, Dr. E. Miron Criștea al Caransebeșului, ca reprezentăți din cler, apoi din mireni: Dr. Ioan Mihai, Vasilie Almășan, Nicolae Zigre, Petru Truția, Baron G. Duca și Dr. Valer Branște, în numele și din credințarea bisericii ortodoxe române din patrie, s'au prezentat în 18/31 Octomvrie 1912 la Domnul Ministru de culte și instrucțiune publică contele Ioan Zichy, la Domnul Ministru prezident Ladislau Lukács, la D-l Ministru de finanțe Ioan Teleszky, apoi la ambii secretari de stat din ministeriul de culte domnia Balogh și Náray Szabó, cerând și solicitând în consonanță cu reprezentățiunile înaintate prealabil în scris:

a) Executarea și aplicarea articolului de lege XX din 1841 și față de biserica ortodoxă română din patrie

b) Modificarea favorabilă a dispozițiilor gravamate și indicate în reprezentățiunea înaintată Inaltului guvern la 2 Septemvrie 1912. Nr. 422 M., din proiectul de lege ce era pregătit, pentru introducerea cvincvenalelor, adausului de serviciu pe seama preoților, îndeosebi solicitând schimbarea deosebirii de dotație sub orice raport.

Iar la petrectarea acestui proiect de lege în Casa de sus a parlamentului au participat ambii episcopi, și atât în general, cât și în special luând cuvântul n mai multe rânduri și făcând propuneri la toate dispozițiile nefavorabile, au aparat cu energie și cu demnitate interesele preoției și a bisericii noastre, pentru ce din partea Consistorului mitropolitan, în ședința plenară ținută la 20 August 1913 față de episcopat s'a exprimat recunoștință.

Deși în proiectul de lege votat și pus în vigoare nu sa primit egalizarea dotației pentru toți preoții deopotrivă, totuși la reprezentățiune înaintată în scris către Domnul Ministru de culte și la intervenirile

episcopatului nostru Domnul Ministru de culte și instrucțiune publică, amăsurat promisiunii făcute, în cadrul budgetului a acordat și asemnat adause — cuincuenale și pentru preoții cu cvalificațiune mai inferioară, rămânând a reveni asupra regulării acestei chestii prin lege, când vor admite finanțele statului.

Relativ la concluzul congresual Nr. 103 din 1912, Consistorul mitropolitan, prin circularul de datul 12/25 Noemvrie 1912, Nr. 573 M... pe lângă comunicarea propunerii indicate în concursul congresual Nr. 60 a dat îndrumare la toate Consistoriile eparhiale din mitropolie: a aduna date concrete și reale despre dotația preoților din parohiile submanuate, apoi examinându-le și studiind afacerea acolo unde va fi trebuință ungentă, să ia măsuri pentru ameliorarea stării materiale și pentru regularea dotației preoților. Iar în urma studierii acestei afaceri pe temeiul datelor câștigate și vederea împrejurărilor, la timpul său să facă propunerea la Consistorul mitropolitan în privința felului și a modalităților, după care s'ar putea regula prin Congres sistimezarea dotației preoților din mijloacele proprii ale comunelor bisericesti.

c) Deputățiunea bisericii noastre cu acel prilej a întevinit la factorii competenți ai statului atât în afacera asemnării ajutorului dela stat pentru susținerea organismului bisericesc, respective a Consistoriilor și a Seminarilor teologice, cât și în afacerile școlare, în deosebi pentru delăturarea greutăților ce ni se pun la susținerea școalelor, din partea organelor administrative ale statului pe temeiul legii școlare gravaminată din partea bisericii noastre.

9. Afacerea sistemizării unui post de cancelist la oficiile protopresbiterale, indicată în concluzul congresual Nr. 117 din 1912, aparținând competenței sinoadelor protopresbiterale, din partea Consistorului mitropolitan cu datul 12/25 Noemvrie 1912, Nr. 585 M., a fost transpusă Consistoriilor eparhiale pentru rezolvarea amăsurat împrejurărilor.

Generosul bărbat al bisericii noastre ortodoxe române dl Emanuil Ungurianu din Timișoara, călăuzit de sentimente nobile ce le are față de progresul cultural al neamului românesc, la 18/31 Martie 1913 a depus spre administrare la Consistorul eparhial din Arad în 7 libele de depunere un capital de 372,000 (trei sute șaptezeci și două de mii) coroane ca fundațiune numită: „Fundațiunea Emanuil Ungurianu“, cu menițiunea indicată în actul fundațional.

Acest act fundațional ne luăm voie a-l prezenta pe lângă raport deosebit.

11. Conform §-lui 162 „Statutul organic“ urmează a se reconstitui Consistorul mitropolitan pe periodul nou 1/14 Octomvrie 1915—1/14 Octomvrie 1918. În scopul acesta vine a se alege în senatul bisericesc din dieceza Aradului un asesor ordinar în locul decedatului Augustin Hamzea, arhimandit. Iar senatele școlar și episcopesc vin a se reconstitui întregi prin nouă alegere.

În temeiul concluzului normativ congresual Nr. 115 din 1870, retipărit ca aceluș Statutul organic, sunt a se alege de asesori ordinari.

I. Pentru senatul școlar:

a) Din arhidieceză 1 preot și 1 mirean	2 asesori
b) Din dieceza Aradului cu părțile banatice și Oradea-mare 1 preot și 2 mireni	3 asesori
c) Din dieceza Caransebeș un asesor mirean	1 asesor
De tot: 6 asesori	

II. Pentru senatul episcopesc:

- a) Din arhidieceză 1 preot și 1 mirean 2 asesori
 b) Din dieceza Aradului cu părțile banatice și Oradea-mare 2 asesori mireni 2 asesori
 c) Din dieceza Caransebeșului 1 asesor preot 1 asesor mirean 2 asesori

De tot: 6 asesori

Cu privire la alegerea asesorilor suplenți, în temeiul concluzului congresual normativ sus citat, ne luăm voie a propune a se face alegerea fără restângere la dieceze, și încât va fi posibil a se alege asesorii suplenți din apropiere, spre a facilita suplینirea în cazuri de împedecare momentană a asesorilor ordinari.

Deodată cu reconstituirea Consistorului mitropolitan ne luăm voie a propune și reconstituirea Deligațiunii congresuale pentru conducerea afacerilor controversate pendent, iscate din despărțirea ierarhică de către mitropolia gr.-or. sârbă.

12. Datele numerice, privitoare la exhibitel și obiectele întrate și patractate în Consistorul mitropolitan și la ședințele ținute spre acel scop în cursul periodului 1/14 Octomvrie 1912 până la sfârșitul anului 1915, ne luăm voie a expune în următoarele.

Exhibitel întrate:

- a) În anul 1912 de 1/14 Octomvrie până la finea anului 150
 b) În anul 1913 491
 c) În anul 1914 533
 d) În anul 1915 398

De tot: 1512

Acestea după natura obiectelor au fost împărțite și rezolvate după rezorturi. Pentru pertactarea și rezolvarea obiectelor în cursul periodului indicat Consistorul mitropolitan s'a întrunit în 5 ședințe plene. Senatul bisericesc a ținut 13 ședințe școlare, senatul mitropolitan 14 ședințe.

Între obiectel pertractate în plen au fost cauze apelate administrative 5 și 1 disciplinară. În cauzele administrative hotărârile gravamitate au fost aprobate în 3, și anulate în 2 cazuri. Iar în cauza disciplinară ședința de prima instanță a fost schimbată.

Sibiul, din ședința plenară a Consistorului mitropolitan, ținută la 11/24 Iunie 1916.

Ioan I. Papp m. p.,
episcop-prezident.

Nicolae Zigre m. p.,
secretar-mitropolitan.

*(Telegraful Român).***Anunț școlar.**

Direcțiunea subsemnată anunță, că institutul ped.-teol. gr.-or. român din Arad se va deschide anul școlar 1916/17 după următorul program:

În 22 august (4 septemvrie) conferință profesorală; în 23 august (5 septemvrie) lucrări cu privaștii din ambele despărțăminte; în 24 august (6 septemvrie) examene de corigență și private în ambele despărțăminte; în 25 august (7 septemvrie) înscrieri în ambele despărțăminte.

La înscriere să se prezinte fie-care elev cu testimoniul original al anului școlar precedent și cu chitanță dela Librăria Diecezană despre cărțile prescise pentru anul școlar 1916/17 precum să-și achite taxel de înscriere, anume la despărțământul teologic: elevii ordinari Cor. 71 fil. 40, privaștii Cor. 74 fil. 40.; iar la despărțământul pedagogic; elevii ordinari Cor. 36 fil. 40, privaștii Cor. 46 fil. 40.

De întrețiere se vor îngriji elevii pe spele lor în oraș până la redeschiderea internatelor ocupate de prezent pentru spital militar.

Arad, 11/24 iulie 1916.

*Direcțiunea inst. ped.-teol.
gr.-or. român din Arad.*

Nr. 2351/1916.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesași, că petițiunile de primire în institutul nostru teologic din Arad, pe anul școlar 1916/17, au să fie înaintate subscrisului Consistor cel mult până la 2/15 august 1916, instruite cu:

1. Atestat de botez dela parohie, stradat în timpul cel mai recent.

2. Testimoniul școlar, prin care se dovedește că are pregătirea recerută prin regulamentul institutului.

3. Atestat de moralitate, dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protopresbiterul tractual.

4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrelor corporale.

5. Dacă petentul dela absolvarea școalelor medii s'ar fi dedicat altei carieri, ori a avut alta ocupațiune, atunci prin atestat dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de concernentul protopresbiter, are să dovedească ocupațiunea și timpul petrecut dela ultima frecvența școlare până la timpul de față.

6. Certificat dela Comisiunea de asentare, spre dovedirea, dacă cu ocaziunea asentării s'a aflat apt ori nu pentru serviciul militar.

7. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una coroană, ori cu atestat de paupertate.

8. Petenții sunt avizași a scrie corect și legibil locul ubicațiunei și posta ultimă, apoi să alătore și mărci postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

*Consistorul gr.-or. rom.
din Arad.*

Concursuri.

Pentru postul de învățător-cantor la școala confesională din **Pociovești**, tractul Beiuș, se publică concurs cu termen de alegere pe **15/28 august a. c.**, cu următorul salariu:

1. Locuință cu grădină.
2. Dela parohie în numărul 600 cor.; 6 m. lemne pentru încălzitul salei de învățământ și 12 m. lemne pentru învățător; dela înmormântări mari 80 fil.—1 cor.; dela liturgii private 40 fil.; dela cununii 40—20 fil.
3. Intregirea salariului dela stat.

Alesul are să provadă cantoratul și în caz de lipsă să și catehizeze.

Recursele regulamentare se vor înainta oficiului protopopesc gr. ort. rom. în Beiuș, iar recurenții se vor prezenta în vre-o duminică ori sâmbătoare în s. biserică din Pociovești spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Pociovești, la 7/20 iulie 1916.

Teodor Papp
preș. com. par.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. ppesc.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala confesională ort. rom. din **Sălăgeni** (Szelezsény) protopresbiteratul Buteni cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala” pelângă următoarele emolumente:

1. În bani gata 200 coroane.
2. 6 Hl. grâu, 6 Hl. cucuruz, 60 litre fasole ori 164 coroane.
3. 24 metri □ lemne ori 120 coroane, lemnele dușe acasă.
4. Pentru conferință 20 coroane.
5. Pentru scripturistică 6 coroane.
6. Stolele îndatinate.
7. Intregirea salariului del stat e votat prin rezoluția ministerială Nr. 151155, însă parohia n'o garantează.

8. Locuință în natură cu grădină. De curățirea locuinței învățătoarești să va îngrijă alesul.

Alesul învățător e dator să conducă strana la toate ocaziunile și funcțiunile din parohie se instrueze elevi în cântă ile bisericesti și ai conduce în Duminici și sâmbători la fta biserică fără altă remunerație.

Doritori de a ocupa acest post sunt avizați, ca cererile lor de concurs asortate în ordine și adresate comitetului parohial din Sălăgeni să-le înainteze P. O. Oficiu ppesc din Buteni (Körösbökény) în termenul concursual având dâșii cu știrea protopopului a să prezintă în sfta biserică din Sălăgeni spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *F. Roxin*, ppbiter insp. școl.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești din **Berindia** (Borosberend) devenită vacantă pri pensionarea fostului învățător să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumente: Din cassa culturală în bani gata 120 cor. 2. Pentru desdaunarea bucatelor din cassa culturală 710 cor. 40 fil. 3. Pentru desdaunarea pământului din cassa bisericii 90 cor. 4. Prețul alor 4 stințeni lemne 96 cor. din cassa culturală. 5. Conferința 20 cor. 6. Scripuristica 6 cor. 7. Intregirea dela stat

(fostul învățător a beneficiat întregire dela 516 cor. 40 fil. în sus.) 8. Locuință și grădină.

Alesul va fi deobligat să provadă cantoratul în și afară de biserică, să cunducă școlari în ordine la serviciile divine, se formeze cor cu elevii săi și să cântă cu ei în biserică fără alta remunerație. Conducătorii de cor compus din adulți sunt preferiți.

De curățirea interiorului locuinței învățătoarești se-va îngrijă alesul.

Dările publice după beneficiile avute le va suporta alesul.

Recursele adresate comitetului parohial și trimisă oficiului protopresbiteral din Buteni sunt a-se ajusta cu următoarele documente în original: 1. Estras de botez. 2. Diploma învățătoarească. 3. Atestat de apartenență. 4. Informațiune despre relațiunea reflectantului. 5. Atestat de serviciu.

Reflectanții au să se prezinte în sf. biserică din Berindia în vre-o Duminică sau sâmbătoare în termenul concursual.

Berindia la 24 iunie (7 iulie) 1916.

Romul Rațiu
preș. com.

Ioan Lucaci
not. com.

În conțelegere cu: *F. Roxin*, ppbiter insp. școl.

—□—

1—3

În termenul ordinului Ven. Cons. Nr. 2934/913 se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei I devenită vacantă pin moartea preotului Dimitrie Adam din **Moșnița** (protopopiatul Timișoara) cu termen de recurgere de **30 de zile** socotite dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Beneficiul împreună cu aceasta parohie este următorul:

1. Uzufuctul sesiunii parohiale aparținătoare acestei Parohii în estensiune iei de astăzi cu intra și estravilanul aparținător.

2. Stolele legale:

3. Birul parohial în bani, după cum e stabilit în coala de fasiune B. adecă 200 cor. de o pa obie.

4. Eventuala întregire a dotațiunei dela stat, pe care însă comuna bis. nu o garantează.

Casă parohială nu este și deci alesul se va îngrijă singur de locuință. Tot asemenea va avea alesul să supoarte toate contribuțiunile după beneficiul său parohial, să provadă catehizarea la școlile din localitate fără a-și formula pretenziune la vre-o remunerațiune specială.

Parohia este de classa prima I. (primă) și deci dela reflectanți să pretinde cvalificațiunea prescrisă și normală pentru atari parohii din concluzul Ven. Sinod eparhial Nrul 84/1910 II. 1.

Recursele ajustate cu documentele recerute în original (estras de botez, atestat de apartenență, testim. de maturitate eventual și de pe cl. VIII. absolutori teologic și testimoniu de cvalificație preotească, atestat de moralitate și eventuale atestate de serviciu) adresate com. par. din Moșnița au să fie înaintate Prea On. Oficiu protopopesc gr. ort. rom. din Timișoara (Temesvár Gyárváros). Recursele înaintate după expirarea termenului concursual nu să vor lua în conziderare. Reflectanții vor avea să se prezinte în termenul conțin termenul concursual cu observarea §-lui 33 din Regmtul p. parohii în biserică din Moșnița spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Ioan Oprea* adm. ppresbiteral.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant dela școala confesională gr.-or. rom. din **Căprioara** (Kaprévár) tractul Lipovei, se publică de nou concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata 820 coroane. 2. 2 jughere pământ fănaț în valoare de 180 cor. 3. Locuință cu grădină. 4. Spese de conferință 20 cor. 5. Scripturistică 10 cor. 6. Întregirea salariului învățătoresc în conformitate cu art. de lege XVI. din 1913 se va cere dela stat.

De încălzirea și curățirea internă a locuinței învățătoarești se va îngriji însuși învățătorul, iar de curățirea externă și de a saiei de învățământ, comuna bisericească.

Alesul învățător este îndatorat să conducă strana, să instrueze școlari în cântările bisericești, să-i conducă și supravegheze la sf. biserică în dumineci, sărbători și alte funcțiuni liturgice fără alta remunerațiune.

Reflectanții sunt poftiți să-și înainteze recursurile lor în termenul concursual P. (n. Oficiu protopopesc din Lipova (Lippa) adresate comitetului parohial din Căprioara și ajustate cu următoarele documente originale:

a) extras de botez din matricula bis. și be naștere din matricula civilă, b) diplomă de învățător, c) atestat de apartinență (illetőségi bizonyítvány) dela antistia comunei natale, d) declarație privitor la serviciul militar ori nu, — având a se prezenta sub durată concursului în vre-o duminică ori sărbătoare în sf. biserică din loc spre a-și arăta desteritate în cant și tipic.

Dat în ședința comitetului parohial din Căprioara ținută la 24 iulie (6 august 1915).

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopopul tractual *Fabriciu Manuila* inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc al II-lea, nou înființat, din comuna **Brateca**, pbbiteratul Peștesului, se publică concurs, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“.

1. Bani gata, dela comuna bisericească, 100 cor.

2. Locuință liberă, două odăi, culină și 200 stângeni pătrați pentru grădină de legume, sau la dorința comitetului parohial, bani de cvartir pentru clasa, de care este decretată sau se va decretă stațiunea învățătoarească din Brateca.

3. Spese de conferință 10 cor.

4. Scripturistica școlară 5 cor.

5. Pentru curățitul, adusul apei și făcutul focului, în sala de învățământ, se va îngriji alesul, pentru care va primi o remunerațiune de 20 cor.

6. Pentru încălzitul saiei de învățământ va primi trei (3) stângeni de lemne.

Acestea emolumente le va da epitropia parohială, iar competențele dela această sumă în sus, ca întregire de salariu, se vor cere dela stat.

Dela înmormântări va primi stolele îndatinate.

Alesul învățător va avea să instrueze elevii din clasa designată de comitetul parohial, precum și pe cei de repetiție la timpul său; va avea să instrueze în cântările bis. și să conducă la biserică în dumineci și sărbători pe toți școlarii și să conducă strana regulat.

Reflectanții sunt poftiți să-și înainteze cererile de concurs adresate comitetului parohial din Brateca, în termenul statutelor, Preaonoratului Oficiu pbbiterat al tractului Peștes în M.-Telegd, ajustate conform regulamentului, având a se prezenta cu știrea protopopului

tractual în vre-o duminică ori sărbătoare, în s. biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comitetului parohial din Brateca, ținută la 19 v. (2 iulie n.) 1916.

Stefan Domocoș
paroh, preș. com. par.

În conțelegere cu mine: *Alexandru Munteanu* protopresbiter, inspector școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului cantoral-învățătoresc dela școala confesională din **Răbăgani**, protopresbiteratul Beiuș, se publică concurs cu termen de **30 de zile**, dela prima publicare în foaia oficială, pe lângă următorul salariu:

1. În numărul 600 cor., solviți anticipative în rate treilunare de comuna bisericească;

2. Venitul cantoral 40 coroane;

3. Cvartir corăspunzător cu grădină;

4. Ajutor de stat, încuviințat cu Nr. 109.533/1914.

Recursurile ajustate regulamentar se vor înainta oficiului protopresbiterat din Beiuș, iar recurenții se vor prezenta în vre-o duminică ori sărbătoare în s. biserică din Răbăgani, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *Moise Popoviciu*, adm. ppsc.

—□—

2—3

Nr. 70 F. G. 1916.

Pentru conferirea de burse din Fundațiunea Gozdu pe anul școlar 1916/1917, la universități, facultăți, școale superioare, școale militare și școale medii, se publică următorul concurs:

1. Concurentul să documenteze cu documete originale sau autenticate de notarul public:

a). că este fiu de cetățean ungar și aparține bisericii ortodoxe-gr.-or. române, spre care scop se recere extrasul din matricula botezașilor, provăzut cu clauzula parohului concernent, că și de prezent aparține bisericii gr.-orientale române;

b). că studiază cu succes bun la vre-un institut public de învățământ din patrie, — spre care scop stundeeții dela școalele medii să presinte atestatul despre anul școlar 1915/1916, iar cei dela facultăți și universități, indicile despre toate semestrele ascultate până acuma;

c). că averea proprie și a părinților nu e de ajuns să acopere toate cheltuieliile împreunate cu studiul, — spre care scop să producă atestat dela direcția politică concernentă. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și să fie scris și de preotul locului, iar dacă n'ar fi acolo preot, ori este înrudit cu concurentul, trebuie să fie scris de protopopul concernent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, să producă atestat oficial despre ocupațiunea și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Concurentul să arate în petițiune specialitatea la care, și locul, unde voințe să continue studiile, precum și aceea dacă folosește și altă bursă.

4. Bursele pentru străinătate se acoardă numai pe lângă condiția obținerii concesiunii ministeriale.

5. Petițiunea instruată cu toate documentele susamintite, este a se aresa Reprezentanței Fundațiunii lui Gozdu (Nagyszeben, Fleischer-gasse 45). până la 23 Iulie (5 August) a. c.

6. Toți bursierii actuali sunt poftiți, ca până la 2/15 Iulie a. c. să arate rezultatul studiilor din anul școlar 1915/1916, căci altcum li se va sista bursa, respective ajutorul cerut.

Bursierii aflători în serviciu militar sunt vizati să producă pe lângă indexul despre semestrela ascultate până acum, — și atestat de serviciu dela autoritatea militară concernentă despre timpul petrecut la armată.

7. Petițiunile defectos instruate, sau sosite după termen, nu vor fi considerate.

8. Concurentul să indice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este ai se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Sibiu, 9/22 Iunie 1916.

Prezidiul reprezentanței.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc de a școala noastră confesională ort. română din **Suiugd** (Szunyogd), se publică concurs, cu termen de **30 zile**, dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Cvarțir liber cu grădină de legume; 2. Pământ 13 iug. parte arător part. fânață valorat la 200 cor.; 3. Del. 100 Nre de casă a 2 cor. = 200 cor.; 4. Dela 100 Nre de casă câte una vică de bucate ori prețul. 5. Stolele îndatinat 6 întregirea dela stat. Alesul poate răscumpără naturalele dela parohie cu 609 cor.

Alesul va solvi darea după pământ. Curățirea și încălzirea salei de învățământ ca să e în sarcina pa ohiei. Pentru conferință taxa staverită.

Alesul este îndatorat a conduce strana, să instrua ze școlarii în cântările bisericești, să provadă cantoratul în și afară de biserică.

Reflectanții sunt poftiți a-și înainta rugările adjustate cu documentele de lipsă, în termenul regulamentar la M. On. Of. protopopesc din Oradea mare, având a se prezentă și la sf. biserică din loc spre a se arată poporului.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Andrei Horvath* protopresbiterul Oră.ii mari.

—□—

3—3

In termenul ordinului Ven. Consistor Nr. 1436/1916 se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Hodoni**, protopopiatul Vinga, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Beneficiul împreună cu aceasta parohie este următorul:

1. Uzufuctul sesiunei parohiale în estenziunea ei de estăzi.

2. Birul parohil și stolele legale.

3. Uzufuctul unei case pisericești, pentru care însă alesul va avea să răspudă cassei bisericești o chirie anuală de 200 cor. solvibilă în 2 rate semestrale.

4. Eventuala întregire a dotațiunei din vistieria statului, pe care însă comuna bis. nu o garantează.

Alesul va avea să supoarte toate dările după beneficiul său. Dările publice după casa bis. din punct 3 cade dinpreună cu reparaturile trebuincioasă în sarcina parohiei.

Alesul este obligat a provedea catehizațiunea la toate școalele din localitate fără a-și formnlă pretenziune la vre-o remunerațiune specială.

Parohia este de clasa I. și deci dela reflectanți se pretinde cvalificațiunea prescrisă și normată pentru atari parohii în concluzul Ven. Sinod eparhial Nrul 48/1910 II. 1.

Recursele adjustate cu documentele recerute în orginal, (estras de botez, atestat de apartinență, testimoniu de pe cl. VIII. și de maturitate, absolutoriu teologic și test. de cvalificație preoțească, atestat de moralitate și eventuale atestate de serviciu) adresate comitetului par. din Hodoni au să fie înaintate P. On. Oficiu protopopesc al tractului Vinga cu sediul în Timișoara (Temesvár-Gyárváros). Recursele înaintate după expirarea terminului concursual nu se vor lua în considerare. Reflectanții vor avea să se prezinte în termenul concursual — cu observarea §-lui 33 din Regulamentul p. parohii — în biserică din Hodoni spre a-și arată desteritatea în cântare, tipic și oratorie.

Da! în ședința com. par. gr. ort. din Hodoni, ținută la 31 maiu (13 iunie) 1916.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Ioan Oprea* adm. ppbiteral.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător vacant la școala confesională ort. română din **Ianova** (Temesjenő) se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia: „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. In bani gat. 1000 cor.

2. Lo uință corășpunzătoare cu 1/2 intravilan și 1/2 extravilan pentru curi alesul e dator a suportă însuși darea.

3. Spese de conferință 20 cor.

4. Scripturistică 10 cor.

5. Dela înmormântări 1 cor., iar dela alte funcții cantonale la cari va fi poftit în afară de biserică stola obicinuită. Alesul va avea să provadă cantoratu în biserică fără altă remunerațiune. Cei ce știu conduce corul vor fi preferiți.

Ajutorul de stat pentru întregirea salariului conform art. de lege XVI: 913 s'a incuviințat sub Nrul 97316 ministerial. Recursele adjustate cu: a) estras de botez din matricula bisericească; b) Diploma de învățător; c) certificat de apartinență; d) declarație relativă la obligamentul militar; și e) eventuale atestate de serviciu sunt a se înaintă P. O. Oficiu protopresbiteral gr. ort. rom. Timișoara în (Temesvár Gyárváros), iar regectanții vor avea a se prezentă în vre-o duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică din Ianova (Temesjenő) pentru a-și arată desteritatea în cant tipic.

Dat în ședința comitetului parohial ort. rom. la 7/20 iunie 1915.

Tanasie Chida

prezident. com. par.

Melentie Șora

notar al com. par.

In conțelegere cu: *Ioan Oorean* adm. protopopesc.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător vacant la școala confesională gr.-ort. rom. din **F. Bator** (tractul Tinca:) să publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentela sunt următoarele:

1. Salariul prescris de art. de lege XVI. 1913 din care suma de 290 cor. să solvește dela stat fiind votat sub Nr. 105.965/1911 iar restul dela parohie.

2. Pentru conferințe 20 cor. pentru scripturistică 10 coroane.

3. Cuartir corespunzător constător din 2 chili, culină și cămară.

De curățitul salei de învățământ atât în intern cât și ecstern, apoi de curățitul întregului edificiu

școlar, precum și de încălzitul salei de învățământ să îngrijește comuna diseriească.

Reflectanții sun poftiții a-și înainta recursese pro-văzute cu documentele de lipsă, oficiului protopopesc al Tinței cu sediul în Micherechiu (Méhkerék, Bihar m.) și a se prezenta în vre-o duminică în biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului par. din F. Bator ținută la 1/14 Maiu 1916.

Petru Medesan
preot președinte

George Pogan
notar com. par.

În conțelegere cu: *Nicolae Roxin* ppop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea a unei stațiuni învățătoresci-cantorale din **Pilul-mare** (Nagypél) com. Arad, prin aceasta se publică concurs cu termen de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1) Salar învățătoresc-cantoral conform legii în vigoare a statului, solvit de parohie. În acest salar se compută și usufructul pământului fundațional „Floarea Gurbădan“ în estenziune de $5^{1931}/1600$ jug cat. pământ arător și $1^{454}/1600$ jug. cat. fânaț, computeate acestea în 270 cor. anual după detragerea dărilor. 2) Locuinșă corespunzătoare cu grădină de legume. 3) Pentru participare la conferențe 50 cor. 4) Pentru scripturistica 20 cor. 5) Pentru măturatul și facerea focului în școală 48 cor. 6) Pentru adusul apei de beut la școală 50 cor. 7) Pentru încălzirea salei de învățământ 16 m³ de lemne. 8) Dela mormântări unde va participa: 2 cor. dela celea mari: 1 cor dela cele mici, și dela parastase.

Recursese sunt a se ajusta cu: 1) carte de botez. 2) Atestat școlar despre pregătirea anterioară. 2) Diplomă de învățator. 4) Atestat de apartinență. 5) Atestat de serviciu. 6) Declarație, că la 1 septembrie a. c. ce salar învățătoresc îi compete după lege. — Recursese adresate comitetului parohial sunt a se subșterne P. O. D. Dr. Dimitrie Barbu protopop, inspector de școale în Chișineu (Kisjenő).

Reflectanții au a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a cânta și spre a fi cunoscuți. Conducătorii de cor vor avea preferință.

Pilul-mare, din ședința comitetului par. dela 19 mai (1 iunie) 1916.

Ioan Goldiș
președinte.

Ioan Jurca
notar.

În conțelegere cu: *Dr. Dimitrie Barbu* protopop insp. de școale.

—□—

3—3

Pe baza ord. Veneratului Consistor orădan Nr. 671/B. 1916, prin aceasta se publică a două oară concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în org. of. „Biserica și Școala“, pentru îndeplinirea parohiei de cl. a II **Vărășeni**, din tractul Beiuș, pe lângă următoarele emolumente:

1. Pământ parohial, cu cimiterie cu tot, de 18 cubule, după care, darea are să o achite preotul. 2. Câte o zi de lucru cu jugul, ori cu brațele, acolo, unde nu sunt vite de tras. 3. Stoaalele îndatinate. 4. Intregirea inferioară a dotațiunei dela stat. 5. De locuință se va îngriji cel ales.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a-și înainta recursese, adjustate cu documentele recerute și cu atestat despre eventualul serviciu prestat și adresate comitetului parohial din Aărășeni oficiului protopres-

biteral în Beiuș, iar în vre-o Duminică, ori sârbătoare, cu observarea §-lui 33 din regulamentul pentru parohii, sunt poftiți a se prezenta în sf. biserică din Vărășeni, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *Moise Popoviciu* adm. ppesc.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunei învățătoresci-cantorale dela școala gr. or. română din **Sititelec** pprezbiteratul Tinca cu termen de alegere **30 de zile** dela prima publicare pe lângă următoarea dotațiune: 1. În bani gata 600 cor. 2. Stoaale cantorale 40 cor

Reflectanții la acest post recursese lor adjustate conform regulamentul și adresate comitetului parohial să le subștearnă protopopului Nicolae Roxin în Micherechiu și să se prezenteze în biserică spre ași arăta desteritatea în cele rituale.

Dat în ședința comitetului parohial ținută la 12/25 iunie 1916 în Sititelec.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protopop inspector școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc la școala conf. a 2-a de nou înființată în comuna bisericăscă gr. or. rom. din **Roit**, protopopiatul Tinței, com. Bihar se escrie concurs cu termen de **30 de zile**, dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Locuință liberă în natură în edificiul școalei cu grădină.

2. Bani 100 cor. dela comuna bisericăscă.

3. Intregire și adause pela Stat conform art. de leg. XVI. 1913 pe baza rescriptului înaltului Ministru de culte și insruțiune publică sub Nr. 39293—1914.

4. Diurne la conferință.

5. Stoaală dela mort mare 2 cor. dela mic 1 cor. perândat cu învățătorului dela școala I-a.

De curățirea și încălzirea școalei se va îngriji comuna bisericăscă.

Alesul va fi obligat a instrua elevii sei din obiectele prescise și cântările bisericesti ai conduce regulat sa sfta biserică în dumineci și sârbători a conduce strana stângă, și a ținea școala de repetiție. Vor fi preferiți cari ar înființa cor bisericesc pe lângă remunerațiune deosebită.

Recursese adjustate conform regulamentul în vigoare, adresate comitetului parohial au a se înainta P. O. oficiu protopopesc în Méhkerék, având recurenții termenul concursual a se prezenta în sfta biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial gr. or. rom. din Roit, la 26 iunie (9 iul.) 1916.

Iosif Nagy
preot, președinte.

Flore I. Lunčan
notar.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* ppop-inspector.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacantă **Ursad** cu filiile **Pocluse** și **Hodișel** pe clasa III să publică coners cu termen de **30 zile** de alegere dela prima publicare. Beneficiul constă din:

1. Pământ arătoriu de 16 jughere.

2. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă 30 lire cucuruz, dela Hodișel $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz de casă și câte 1 zi de lucru cu mâinile.

3. Stolele îndatinate.

4. Intregirea dotațiunii dela stat.

De locuință să va îngriji alesul preot.

Recurenți au a-și trimite petitele lor adresate comitetului parohial la subscrisul în Feketegyörös având a-so prezenta la sf. biserică pentru a-si dovedi desteritatea în cele rituale și'n predicare.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Petru Serbu* ppop.

—□—

3—3

Pentru întregirea posturilor vacante învățătoresți din inspectoratul Beliului se publică concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare.

1. **Călăce**, salar în bani 600 cor. și întregirea dela stat.

2. **Chișlaca**, salar 600 cor. și întregirea dela stat.

3. **Craiova**, salar 600 cor. și întregirea dela stat.

4. **Cărăseu**, salar 600 cor. și întregirea dela stat.

5. **Coroiu**, salar 600 cor. și întregirea dela stat.

6. **Dumbrăvița de codru**, salar 600 cor. și întregirea dela stat.

7. **Giriș F.**, salar în bani și naturalii 1100 cor. dela aceasta sumă e asigurată întregirea dela stat.

8. **Groși-Bărzești**, salar 600 cor. întregirea sub rezolvare.

9. **Mărăuș**, salar 600 cor. întreg. sub rezolvare.

10. **Binș-Sâmiclăuș**, salar 600 cor. întreg. dela stat.

11. **Șiad-Rogoz**, salar 600 cor. întregirea dela stat.

12. **Suplac**, salar 600 cor. întregirea dela stat.

13. **Susag-Tâlmaciu**, salar 600 cor. întreg. dela stat.

14. **Tăpădău**, salar 600 cor. întregirea dela stat.

15. **Ursad-Pocluse-Hodișel**, salar 600 cor. întregirea dela stat.

16. **Urvișu de Binș**, salar 600 cor. întreg. dela stat.

La școalele acestea sunt locuințe acomodate și grădini de legume pentru învățători, cu stolele cantoralii îndatinate.

Recurenții conform prescriș §. 58 din regulam. școlar au a-și înaintă suplicele adresate comitet. parohiali, la subscrisul în Feketegyörös, având a-se prezenta la sf. bisericii din comunele la cari refleatează pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și în cântare.

Pentru comitetele parohiale: *Petru Serbu* protopop.

—□—

3—3

Pentru postul de învățător-cantor dela școala conf. din **Miersig** se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare cu următorul salar:

1. Locuință modernă cu grădină de legume.

2. Dela parohie 700 cor. în număr.

3. Stolele îndatinate.

4. întregirea salarului peste 724 cor. votat dela stat.

Alesul are să paopună toate studiile obligate și să provadă canteratul, iar în caz de lipsă și catehizarea.

Recursele regulamentare se vor înaintă pe calea oficiului protopopesc al tractului Tinca în Méhkerék, iar recurenții se vor prezenta în vre-o Duminecă în biserică din Miersig, spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin*, protopresbiter.

—□—

3—3

Conform aprobării Vener. Consistoriu orădan Nr. 511. B. 1916 pentru îndeplinirea parohiei vacante **Archiș** de clasa III să publică concurs cu termen de alegere la 30 zile dela prima publicare. Beneficiul e:

1. Pământ parohial de 10 holde catastrale.

2. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă câte o jumătate măsură de cucuruz.

3. Stolele îndatinate și

4. Intregirea dotațiunii dela stat.

De locuință se va îngriji alesul preot.

Doritorii de a fi aleși au a-și înaintă recursele lor adresate comitetului parohial la of. protopopesc în Feketegyörös, iar pânădla alegere, să se prezinte la sf. biserică din Archiș spre a-și dovedi desteritatea în cele rituale și în cuvântare.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Petru Serbu* protopop.

—□—

3—3

Pe baza aprobării Venerat. Consistoriu orădan de sub Nr. 513. B. 1916. pentru îndeplinirea vacantei parohiei de clasa II. **Cărăsău** se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare. Dotațiunea e:

1. Pământ parohial de 5 cubule sămănătură.

2. Competință de pășunat și de pădure.

3. Un intravilan gol de 600□.

4. Bir preoțesc câte o măsură cereale dela fiecare număr de casă.

5. Stolele îndatinate.

7. Intregirea dotațiunii dela stat.

7. Arânda casei pentru preot o va plăti comuna bisericească.

Reflectanții la aceasta parohie să-și trimită recursele sale adresate comitetului parohial la subscrisul în Feketegyörös, având a-se prezenta la sf. biserică pentru a-și dovedi desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Petru Serbu* protopop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Suplac** de clasa II. amăsurat aprobării Ven. Consistor de sub Nr. 257 B. 1916 se publică concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Pământ parohial de $4\frac{1}{2}$ cubule.

2. Competință de pășunat.

3. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă câte o măsură de cucuruz sfărmat.

4. Stolele îndatinate.

5. Pentru aceasta parohie e asigurat maximul întregirii dotațiunii dela stat.

De locuință se va îngriji alesul preot, carele va provedea și catehizarea școlarilor.

Recurenții la parohia aceasta, suplicele lor adresate comitet. parohial, le vor trimite la subscrisul în Feketegyörös, având a sa prezenta la sf. biserică, pentru a cântă, ori celebră și predică.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Petru Serbu* protopop.

—□—

3—3